

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ
В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Канд. економ. наук, доцент кафедри міжнародної економіки

Дудченко Вікторія Юріївна

Державний вищий навчальний заклад

«Українська академія банківської справи

Національного банку України»

Сучасний етап трансформування вітчизняної економіки у напрямку поглиблення ринкових відносин супроводжується активізацією процесів пошуку дієвого механізму фінансової дисципліни та безпеки державних установ, забезпечення яких актуалізується в умовах незбалансованості державних фінансів, нестабільності та недосконалості вітчизняного законодавства. Повільні структурні реформи бюджетної системи України, наявні внутрішньо-організаційні диспропорції бюджетних установ, нестабільність їх фінансового стану зумовлюють потребу використання внутрішнього контролю всіх напрямків життєдіяльності й функціонування господарюючого суб'єкта як інструменту підвищення ефективності його управління. На сьогодні актуалізується питання впровадження дієвої системи організації внутрішнього аудиту та адаптування його методики до діяльності бюджетних установ в умовах реформування та поглиблення інтеграційних процесів в економіці України.

На сьогодні цілі внутрішнього аудиту зосереджені на забезпеченості ефективного внутрішнього контролю витрат, наданні незалежних та об'єктивних рекомендацій з питань фінансово-господарської діяльності. Сутнісні характеристики процедури проведення внутрішнього аудиту в бюджетній установі, що відображені в цільовій спрямованості, незалежності оцінки, регламентованості, визначають формування та зміст його спеціальних функцій: внутрішнього оцінювання (проведення оцінки внутрішнього

контролю та внутрішніх процедур, дисципліни виконання персоналом вказівок та наданих рекомендацій), експертного дослідження (здійснення експертної оцінки та аналіз ефективності визначених аспектів фінансово-господарської діяльності); інформаційного консультування (проведення поточних консультацій інформування керівництва про результати перевірок, виявлені факти порушень вимог законодавства або внутрішніх правил), алокаційна (вплив на розподіл залучених фінансових ресурсів, сприяння оптимальному використанню ресурсів).

Проведення внутрішнього аудиту в бюджетних установах характеризується процедурними особливостями, що мають відобразитися у розробці та впровадженні методики проведення внутрішнього аудиту, що представляється як конкретизація методу аудиту, зведення певного алгоритму, процедури. Сутність методики проведення внутрішнього аудиту в бюджетній установі проявляється у конкретизації спеціальних методичних прийомів відповідно до ознак: фактичні прийоми, документальні, тести узгодженості, тести підтвердження. Методика проведення внутрішнього аудиту в бюджетній установі характеризується поетапністю та передбачає наявність наступних стадій: перевірка установчих, реєстраційних документів; ознайомлення з положеннями, що регламентують діяльність бюджетної установи; перевірка відповідності бюджетного рахунку і звітності; перевірка складання і виконання бюджетного кошторису і кошторису за рахунок коштів, отриманих від діяльності, що приносить дохід; перевірка обґрунтованості розрахунків за видами діяльності; перевірка відповідності показників бюджетного кошторису лімітам бюджетних зобов'язань та відомостям, що містяться в повідомленні про бюджетні асигнування; перевірка своєчасності надання бюджетною установою кошторису на затвердження розпорядкам бюджетних коштів; перевірка достовірності складання звітності бюджетної установи по виконанню бюджетного кошторису і кошторису коштів, отриманих від діяльності, що приносить дохід; оформлення результатів перевірки; підготовка організації аудиторської перевірки.

В умовах реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні відповідно до європейських стандартів зростає важливість такого елементу алгоритму проведення внутрішнього аудиту у бюджетній установі як планування. З метою розкриття процедурних аспектів методики проведення внутрішнього аудиту у бюджетній установі необхідним є формування постадійної схеми процесу планування внутрішнього аудиту з включенням наступних елементів: стадія підготовки до планування внутрішнього аудиту (дослідження особливостей бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на основі оцінки суттєвості та рівня ризику), стадія планування внутрішнього аудиту (складання загального плану аудиту, розробка програми аудиторської перевірки, зміна, коригування плану і програми аудиту в процесі перевірки, контроль виконання плану).